

Daleko je Kandahar

Anita Čeko

finalna verzija – ožujak 2022.

lica:

Luce (15)

Toni (14)

Mater (42)

Ćaća (45)

Baba (70)

radnja se odvija unutar 2014. godine u gradu u Dalmaciji

dnevni boravak

Mater, Luce i Toni okupljeni su oko laptopa. Pokušavaju zauzeti najbolji kut gledanja i uspostaviti videopoziv s čaćom koji je na drugom kraju svijeta.

Čekaj, stisni kameru.

Halo?

Pomakni se.

Halo? Eeej!

Uključi mikrofon.

Tata?

Halo!

Čujem vas!

Pa di si?

Taman malo vježbao... dan slobodno...

Kako si?

... pao mrak ...

Tata?

Ispadaš nam.

Tu sam!

Narasla ti brada!

Je li opasno tu?

... signal...

Baš mu dobro stoji.

Baš ti dobro stoji!

... terenac...

Slabo te čujemo!

... piletina... riža...

Tata!

Gasi kameru! Usporava.

Kako ti je tu?

... smijali... krava...

Pitamo kako ti je tu?

Ništa on nas ne čuje.

...naš vozač... Ha-ha-ha...

Smije se.

Tata, ne znamo o čemu pričaš.

Ne čuje te.

Tata?

Daj, piši mu.

Šta da mu pišem?

Zablokirat će. Piši!

Di?

Tu dole.

A šta?

Da se javi kad mu signal bude bolji.

...

Toni: Molim te Bože da mu signal bude bolji i molim te da nam se javi... Evo, dat ću sličice u udrugu. Ako mu se ništa ne dogodi do lita, dat ću i kutiju s vojnicima. Sve vojнике. Naravno da ću dat, šta će mi to. Šal od Liverpoola? Kutiju ili šal od Liverpoola? Oboje? Ovako: sad odma sve viška sličice i cili album. I još nešto uz to? Ili to drugo ostavit za lito? Liverpoolov šal na lito. Kutiju? Nju prvu? Ili sličice sad, pa kutiju na lito. Šal na zimu? Dokad bi triba odlučit?

kuhinja

Mater u kuhinji postavlja stol za ručak, uigrano. Luce je u dnevnom boravku, mobitelom fotografira svoj stegnuti biceps, ključnu kost, obraze. Pokraj nogu ima sportsku torbu. Baba ulazi u stan, zadihana. Na glavi nosi šarenu maramu, šešir, sunčane naočale, u ruci stručak šparoga.

Mater je gleda u nevjerici.

Baba: Reka mi je doktor 'krećite se'.

Mater: Ali ne po zvizdanu. Mogla si me zvat. Luceee!

Baba stavlja šparoge na stol, ubrala ih je po putu. Mater stavlja lonac na stol, Baba zaviruje u njega, udiše miris hrane.

Mater: Luuuuce!

Baba: Uvik kad se mi ovako gostimo, ja se pitan šta li on doli bidan jede...

Mater: Ima ljudi koji mu kuvaju. Šta mu fali...

Baba: Drugačije je to kad si doma.

Mater: Luce!

Luce: Di gori? Tu sam!

Mater: Ručak je.

Baba: A vidi naše gliste...

Luce zakoluta očima, spusti sportsku torbu kraj stola. Baba namješta maramu, ispod se nazire celava glava.

Mater: Ja san bila mršavija od nje. (Luci) Samo, ja san jela, a ti ništa ne jedeš. Šta bi ja dala da san se mogla udebljat.

Baba: Mater ti je bila tanka ka grana, još i krive kičme.

Mater: Udalala se s 47 kila. Koliko ti imaš? Nemaš manje od pedeset.

Luce: Pedeset i... jednu, dvi...

Mater: Šta je meni bia gušt vidit ono kad se curama dodiruju bedra iznutra, ono kad se trljaju dok hodaju.

Luce: Gadljivo.

Mater: A meni to nedosanjani san. Uvik san jadna tu rupu između nogu imala.

Luce: Znan, čula san tu priču, bila si premršava, tila si se udebljat! Wow!

Mater: Ne moraš se derat.

Između Luce i Matere neugodna tišina. Sve tri sjede i jedu juhu.

Baba: Gledam sinoć vijesti pa prikazuju one bidne ljude u narančastim odijelima šta kleče...

Mater: (Luce) Jesam presolila?

Baba: A sa strana im po dvojica s mačetama stoje, zamaskirani i neko treći snima. Ovi jadni plaču, mole, sline... Mislin da su bili Danci ili Francuzi...

Luce: (Materi) Bolje nego da je bljutavo.

Baba: Jeste vidile vi to?

Mater: (Babi) Mama, molim te. Možemo li ručat u miru?

Baba: Nisan ja ništa, samo kažen... Bidni ljudi.

Luce: (Materi, tiše) Kombi je doli za pet minuti.

Mater: (tiše) Uzmi bar nešto.

Baba: Šta? Opet ne želi jest?

Mater: Ide na natjecanje. Ne stigne.

Luce ustaje od stola, uzima sportsku torbu, usput uzme i jabuku, odlazi.

Baba: (Materi, šapće) Koliko trči, bia bi red da joj neko nešto i plati.

Luce: (viče) Šteta, moje medalje ne vride u Otkupu zlata!

Mater u nevjericu odmahuje glavom. Baba pogleda Mater, krivo joj je.

Mater: Pusti je.

Baba: (sjeti se) A nismo se pomolile.

Mater: Nema nan Tonija.

Baba: A di je?

Mater: S onim svojima.

Tišina.

Baba: Ja stvarno ne razumin zašto on pomaže tim redikulima...

Mama: Baš te ružno čut.

Baba: Samo san tila reć da mi je ža' na šta troši svoje vrime.

...

Noć. Luce sjedi na pločicama, u sportskim hlačicama i majici. Jede kolače. Vratila se.

Luce: Dala san sve od sebe, stvarno jesan, ali zadnjih pedeset metara ka da mi je neko stavia tri utega na noge, imala san osjećaj da stojin u mistu. Trener je popizdia, izdera se i na mene i na sve nas u svlačionici. Vika je da bi najradije da otkaz, da ne zna kojeg kurca treniramo jer uvik zajebemo u najvažnijim momentima, da imamo zečja srca i da samo čeka kad će nam se to obit o glavu – generalno, u životu. Onda je nastavia srat da svi previše žderemo (jeli smo banane!) i da prestanemo jer nismo tuljani, plivači su tuljani, njima triba mast da lakše plutaju. Mi? Mi tribamo bit pantere... Sanja je pukla i počela se cerit. Pustia je da se ismije, a onda reka da neka samo nastavi žderat, na dobrom je putu da joj glava sraste s vratom od debljine. Došlo mi je da mu nešto kažem, ali nisan...

Luce jede kao da nema sutra, priča u dahu, punih ustiju.

Luce: Nas dvi smo navečer na šanku u hotelu pile kolu s plivačima iz Slovenije. Oni su nas zvali. Ubija bi nas da nas je vidia. Srićon popije one svoje tablete pa ga niko živ do jutra ne može probudit. Posli je mene taj Primož, smišan, duga plava kosa, pita broj. Dala san. Mislin, ja za sebe znan da neću u vezu, to me ne zanima. Naravno, lik nije spominja vezu, ali ono, ni ne bi ja... Tek san drugi srednje, šta bi tribala? Sanjinu sestru su dosad prstenjačila dva (!) tipa. Gurali joj prste doli. Užas. Jedan od njih je i Rico, najveći propalitet iz osnovne za kojin su slinile sve ženske, ali ja nisan. On je dvi godine stariji i iša je sa Sanjinom sestrom u razred... Je li ona uopće više djevica? Ne znan kako to uđe. Najgore od svega je šta je i Sanja rekla da bi i ona dopustila ako joj se lik baš svidi! Jebate, svidi se i meni tu i tamo neko, ali neću mu pustit da mi igdi išta gura. Zašto jednostavno zasad lipo ne uživat u treningu i životu?

Upali se svjetlo, nenadno uđe Mater u spavačici, nosi knjigu u ruci.

Mater: Kad si ti došla?

Luce se trgne, prikriva tragove hrane sa sebe.

Mater: Nisan te čula... Šta radiš?

Luce: A šta si ti budna? Dvi ure su.

Gledaju se. Mater pokazuje na knjigu, ima još malo za pročitati.

Mater: Je li ti znaš šta je sinoć bilo? Nije ti Toni reka?

Luce je samo gleda, nije joj rekao.

...

Toni nosi laptop u naručju i šeta kroz stan, uzbudjen. Priča, ulazi u kuhinju u kojoj su Mater i Luce koja tipka na mobitel. Toni stavlja „laptop – čaću“ na stol. Luce miče mobitel sa strane. Mater i Luce se priključuju razgovoru koji već traje.

Dobro sam, dobro sam!

Koliko daleko?

Ma, dva kilometra, sve je u redu.

Nije to malo... To ti je ka odavde do pazara...

Koliko ljudi je poginilo?

Ništa... Par prosvjednika. Ne brinite! Nama je auto blindiran.

Luce: (za sebe) Mater je kuvala ručak kad je bia Breaking News. Lik od devetnaest godina se raznia na trgu. Ona se počela trest. Toni je tu bia i sve vidia.

Luce! Kako bilo na natjecanju?

Mater: (za sebe) Zvala san ga odma, javia se. Pričali smo po minute, na silu se smija.

Loše. Četvrte u štafeti.

Toni: (za sebe) Sličice san taman odnja jučer i dobro da jesan.

Ma dobro, bitno je da se družiš i da ti je lipo! E, a vidite šta sam sve uslika. Čekajte...

Čaća šalje slike zamotanih djevojčica i žena kojima se vide jedino lica.

Wow... Koje velike oči.

I takve hodaju?!

A di si to slika?

Badakhshan. To je provincija.

Je li tu opasno?

Dobro je dok same hodaju, prije ni to nisu smile.

Kako? Ba...

Nije opasno!

Toni: (za sebe) Opasno je.

Badakhshan. Ej, koje siromaštvo... Da vi to vidite...

Koliko imaju godina te žene?

Ka i Luce.

Molin?! Pare ka mater!

Mater: (za sebe) Nigdi nije bia manje od dva miseca i nigdi više od dvi godine... Zasad... SAD, Njemačka, Ukrajina, Somalia, Indonezija, Afganistan. Na laptopima imamo 17 foldera sa slikama koje šalje - Luce ih prebrojava. U podrumu šest kutija sa suvenirima, i još hrpa toga po stanu. Tribalo bi pola toga podilit.

Većina njih je i udana...

Već?! Odvratno!

Kako si ih smia slikat?!

Nije bilo muževa u blizini pa... Ne čeka se kod njih dugo. Ha-ha-ha.

Tata? Koliko često budu napadi?

Mater: (za sebe) Stalno su napadi.

Rijetko su napadi.

Ajme! Ovima se ni oči ne vide! Šta je ovo?

Oćete burku za suvenir?

Toni: (za sebe) Luce mi je rekla da mater cilu noć nije mogla zaspavati.

Ne donosi nam burku, molim te.

Daj jednu!

Ajde izbriši te slike da ti ih ko ne nađe! Mi ćemo ih spremi.

Čaća šalje fotografije afganistanske djece.

Kako su slatki!

Toni, ovaj isti ti!

Nije isti...

Zašto nosi kantu na leđima?!

Nosi vodu. Radi...

Bidna dica.

Luce: (za sebe) Ove slike su vrh!

Daj, šta ima kod vas? Zaželia sam vas se.

Luce ti trenira, a Toni ti je u onoj udruzi i dalje...

Iden na rođendan u subotu.

Toni se druži, je li moš virovat?

Super, sine! S kim, di?

Cura iz udruge slavi rođendan pa me zvala!

Upali se kamera. Toni, Luce i Mater se namještaju, guraju se u kadar. Napokon se svi vide.

Baš vas je lipo vidit... Falite čaći. Kako je baba?

Standardno... Pozdravlja te.

Koliko pijeska (!)

Zanimljivo je, ali fali mi malo Mediteran.

Luce uzme laptop i kreće prema prozoru ispred kojeg je puno zelenina.

Alo! Di ćeš ti!

Vidi! Je li patiš? Sve se razlistalo!

Lako je tako živit! Ha-ha-ha.

Daj ga vrati! Luce!

Luce mu pokazuje zelenilo.

Evo, gledaj!

Mama, reci joj! Vrati ga.

Bezobrazna je.

Kraj prozora se gubi net!!! Luce!

Tu-tu-tu. Veza je ispala.

Stvarno si sebična.

Luci je malo neugodno.

...

Mater: Ka da mu jedan rat nije bia dovoljan... Ratna zona (!) „humanitarac u ratnoj zoni“, to je sad „njegov termin“. Nije on u ratu... On je prekinia faks zbog rata i jednim dijelom žali zbog toga, al neće priznat. Uvik govori kako je proša „super“ u odnosu na ostale i kako je on bia samo četiri godine na terenu po Dalmaciji, a neki su bili punih pet, šest i kako osim ona dva gelera nema ništa više „vidljivog“... Upoznala san ga misec dana nakon... Pušia je duvan za duvanom i ka' suvenir, pohvalia mi se odma, dobia ta dva gelera ispod slezene i dva pramena sijede kose... Dici nika ne priča o ratu. Ne priča ni meni niti ga pitam... Dovoljno mi je šta ga se i sama sićan... Nikad mi nije bia onoliko blizu koliko mi je moga bit... Pratila sam ga samo preko Vijesti, iako su ljudi sto kilometara od mene ginuli svaki dan. Otac od moje prijateljice iz razreda, učiteljica iz osnovne i njena 'ćer, mamina prva rodica...

...

Toni slaže male vojnike u kutiju.

Luce: Poslala sam Primožu neke čaćine slike, osta je paf.

...

Toni: Zeleni vojnici, smeđi vojnici, bilo ih je po cilom dnevnom... Puno san se s njima igra. Nekad rata, pa bi oni pucali, a nekad bi samo istraživali i svuda se zavlačili: penjali na planine, ronili ispod parketa ili letili u svemir i otkrivali planete - tad bi se penja na stol i slaga ih u luster. Sale mi kaže da se on nikad nije igra rata, stalno govori da je rat „dno dna“ i da ne može virovat da to postoji... Ali ti ako imaš vojnike, ne moraš se igrat rata, oni mogu radit nešto drugo.

U udruzi san upozna Salu i odma smo se krenili družit, s nekim ljudima jednostavno klikneš. On je samo godinu stariji od mene, al' nekad mi se čini ka da je pet. Mudar je. Lani se s otoka doselja u Split i taj njegov novi razred je bia baš očajan, ali je srićon on priko tetke odma počea volontirat u udruzi („Dica za dicu“)... Odma su mu dali malu Megi, taman je bila ostala bez volonterke. Ona ima oni, oni... retardirana je. Ima kose oči, pari Kineskinja. Ali je prejaka, smije se non-stop i stalno valja baze, baš je pametna. Priznala mi je da se zaljubila u Salu i cilo vrime priko mene nešto pokušava: crta mu srca, piše poruke, pisma. Ne moš virovat da se dite može tako zaljubit... Oni svi te užasno brzo zavole. Meni niko nikad u životu nije reka da me voli onako ka šta mi je to onaj dan reka mali Juraj. Istepa je to. Bia je toliko sritan šta smo mi došli kod njih doma da je stalno pljeska, grlia nas, urlika i radia one svoje lude grimase. Sale i ja smo umirali od smija! ... Ubila bi nas voditeljica da sazna, mi ne smimo ići kod te ekipe doma, stalno se dere:

„Kontakti se smiju održavat isključivo u udruzi!“... Ali šta nas briga, barba Toma nas je zva i mi smo pristali, al ona mora znati? Barba Toma i Juraj žive u jednoj velikoj sobi u prizemlju u centru, to je cili stan, i onako, sve je siromašno, staro, ali njima dvojici je baš lipo. Sale i ja smo baš pričali kako im ništa ne fali... Volia bi to sve čaći jednom pokazat, svidilo bi mu se. On baš voli ljude.

...

Luce: Uopće ne osjećan glad.

...

Mater: Ne javlja se par dana. Signala po tim selima baš i nema. Dug je put od sjevera do juga - tamo im je baza, u Kandaharu. U zadnjem SMS-u mi kaže: „*Danas sam šest sati proveo sa stadom koza i stočarima. Pričali su mi o smislu života – njima je dovoljno da koza nađe nešto za pasti i da se oni na koncu od nje prehrane. Eto. Di ćeš veće životne filozofije. Mi tražimo previše...*“ Mi tražimo previše? „*.... Ne brini ako me ne budete mogli dobiti idućih desetak dana. Da vas ne opere paranoja – mislim na napade, oni se uglavnom događaju u gradovima. He-he, neće grom u koprive. Po selima je mirnije, a i super su nam ovi lokalci koji nas čuvaju. Ljudi svakako žive, svega sam se nagledao i mogu ti reći da sam svakim danom sve zahvalniji...*“ Svakim danom sve zahvalniji? „*Ljubim te i poljubi dicu.*“

kuhinja

Mater i Luce postavljaju stol za ručak. Toni sjedi. Svo troje su povučeniji, umorni. Baba se vraća iz kupaonice, briše ruke o svoju majicu. Pogledava Mater, Tonija i Lucu.

Baba: Uvik mi se doktor čudi da kako mi je dobra krvna slika. A di neće, pogle ručka... Ja nikad nisan ovako dobro kuvala ka vaša mater. (*stanka*) Oćemo se pomolit? Toni?

Luce: Baba oče da moliš.

Ton: Ha? Šta?

Baba: Neću ja ništa, nego ti to tako nekako lipo... I za ovoga i za onoga; i za nas i za njih, i za čaću i za mater, i za mene...

Svi čekaju Tonija, on se pokušava skoncentrirati.

Toni: Bože, a... A... Molim te.... A... Hvala...

Toniju je teško otvarati usta. Luce koluta očima.

Mater: Ohladit će se sve, Bože, blagoslovi hranu i... nas! Amen.

Baba: I fala ti šta je sve dobro prošlo u... Baš-ašanu?

Luce: Badakshanu.

Baba: Bak-daš-kan. Bašak-dan?

Luce: Ba-da-KŠ-AN, baba, Badakshan.

Baba: Ba...

Mater: Dobar tek, ljudi!

Tišina.

Mater: (za sebe) Sanjala sam sinoć, u razmaku od par sati, da gledam kako dvoje dice pada sa zgrade. Svaka zgrada imala je deset katova i bila san dosta daleko od njih. Prvo je palo jedno dite i to usrid igre po krovu s drugom dicom. Nisan mogla ništa napraviti. Par sekundi nakon toga, zatekla sam se na drugon mistu, u sasvim drugom kvartu. Bacin pogled na novu zgradu. Sličan prizor, samo druga dica na krovu. Maknem, vratim pogled: gledan novo dite u slobodnom padu.

Baba: Nije njemu lako.

Mater: Ha?

Baba: Stres je to. To san tila reć. A šta će, ako mu ugovor još traje...

Toni sporo miješa juhu u tanjuru, zaklapa pa otvara oči, teško mu je.

Baba: Šta je? Još ćeš i ti umisliti da si debel.

Toni na silu stavi malo juhe usta. Baba prinosi žlicu ustima, ali od tremora joj to teže uspijeva. Mater joj kreće prilaziti, želi pomoći.

Baba: Ne, ne, ne. Ovo je meni gimnastika.

Tišina. Mater i Luce sad promatraju i Tonija koji zaklopjenih očiju „gleda“ u pijat.

Mater: Vozit ćeš te ja na terapije idući misec, neš ić sama.

Baba: Volin ja šetati.

Mater: Šetati s tobom ne mogu jer radim.

Luce: Nije te baba ni tražila da šetaš s njom.

Mater uspuhne. Toni se naglo digne od stola i polako odlazi blago teturajući.

Baba: A di ćeš ti?

Mater: Toni!

Luce: Pusti ga.

Kratko čekaju, Luce se diže i odlazi za Tonijem.

Baba: Šta mu je?

Čuju se neki zvukovi. Otrči i mater.

WC

Toni nad školjkom, upravo je povratio. Luce stoji pored. Dolazi mater, zatvara vrata.

Mater: Sve se čuje!

Luce: (tiho) Ja ne znan kako si ti mislila da on ruča danas.

Toni: Mogu...

Mater: (Toniju) Aj leć, molim te.

Luce: (Materi) Šta ćeš reć babi? Ne razumin zašto si ga uopće tirala...

Baba se dere iz kuhinje. Čuje se zvonjava mobitela. Toni još malo povrati.

Baba: Zvoni nečiji mobitel! (dere se) Piše: „SA-LE ĆA-ĆA“ Ko je to? Da se javim???

Mater: Ne javljaj se! Ne javljaj!

Mater trči prema kuhinji.

Baba: Halo? A? A?

Toni i Luce slušaju iz WC-a

Mater: Šta si se javljala!

Baba: Evo, evo, tu ti je čovik! Na liniji!

Mater: Halo. Dobar dan! Ovaj, dobro je, dobro je, na nogama je. Hvala!

u daljini se zatvore kuhinjska vrata, slabo se čuju zvukovi iz kuhinje

Toni: Zašto Salin ćača zove?

Luce: Čovik te doveza sinoć. (stanka) Isperi usta, okolo ti je sve.

Toni: Stvarno nisan tia.

Luce: Ko ti je da piće?

Toni: Ni'ko... Tek kad su došli ovi neki... Onaj Rico...

Luce: Rico je bia tamo?

Toni: Ova cura iz udruge koja je slavila je njegova rodica i onda je on doša...

Luce: Sam je doša ili s nekon curom? Rico?

Toni: Ne znan... I onda... Ona je otišla na trafiku po piće...

Luce: Ta šta volontira? Odlično. Volontira s dicom i opija se.

Toni: Ma ona je dobra... ona skoro uopće nije pila....

Luce: I, šta si ti pia?

Toni: Jednu pivu...

Luce: Otkad ti piješ pivu?

Toni: Sinoć san proba.

Luce: I od pive si se onesvistia?

Toni:... i neki liker od višnje, i medica. I onda je još neko donia vino...

Luce: Koji si ti debil! Ne mišaš pića! To i ja znan.

Toni: Ali bia san skroz normalan i onda me... Nisan moga stat na noge, lega...

Luce (za sebe): Primož mi je jutros napisa da je ovo njemu normalno i da se on jednom tako napia u osmom razredu. Ali meni je prejadno. Da se ne možeš iskontrolirat? Još nam nema ni čaće, mater mora sve sama. Ne razumim kako možeš bit toliko sebičan?

Tišina.

Luce: Ne znan je li ti razumiš, ali usrid noći su nan zvonili na vrata. Mater je skočila na noge i počela vrištat. Nije znala šta se zbiva, ko zna šta je *ufilmala*. Mobitel joj uopće nije zvonia iz nekog razloga. Morala san je smirivat. Nije oka sklopila do jutra, a onda ni meni nije dala mira.

Toni: Kakav je Salin čaća?

Luce: Čovik ka čovik. Donia te do kreveta. To jest, još jednon si se izriga po hodniku. Mater je to čistila kad si zaspa.

Toni: Oprosti.

Luce: A, jebi ga sad. Kako to da se Sale nije napia?

Toni samo slegne ramenima.

Toni: ...A je li sliče on i Sale? Čača njegov.

Luce slegne ramenima.

Toni: Jesu pričali s vama?

Luce: Nisu. Čovik je samo reka da je prvo došla hitna i da su ti oni dali glukozu, onda si doša malo sebi.

Toni: (u sebi) Leža san prvo na travi, toga se sićan, a onda na pijesku. Trava je odma do plaže, tako da može bit da san se ili sam od sebe otkotrlja, ili me neko pomaka... Čua san ljude iza sebe. I dok san tako leža, u jednon trenu san čua samo Salin glas, tu odma blizu uha, ali ne znan šta je govoria, nisan ga moga razumit. Drža me za ruku dok mi je priča i nije je pušta. Ruka mu je bila skroz mekana, ka neki jastučić; zamislia san da san cili lega u tu ruku... I nekih deset minuti ništa, totalna tišina; pa opet, ka da je neko upalia „play“ i ljudi su se smijali, pričali i bilo mi je baš dragoo jer šta, ja se u ton trenu nisan moga pomaknit, ali sve je u redu, život ide dalje, ljudi oko mene žive... U jednon trenu, između svitla i mraka, Sale i ja smo se, ne znan kako, digli u zrak i krenili lebdit. Par metara iznad zemlje. Ka dva balona na helij, zavezani jedan za drugog... Čača bi me uvik navečer nosia u naručju od auta do stana, a ja se pravia da spavan... Iza sebe san čua more...

Luce: Mater se baš razočarala u tebe.

Mater i Baba u kuhinji pričaju sniženih glasova, mater stavlja vodu za čaj

Mater: ... A taj mali je onda zva svog čaću i onda su ga oni dovezli. U tri ujutro. Sanjala san nešto i odjednon zvono, sve se spojilo. Gledan posli mobitel, tamo samo crn ekran... Ništa...

Baba: Jesi popila šta?

Mater: Dva Persena.

Baba: Neka si! Triba on jest dvopek, pit čaj... Mogla si mi odma reć! Šta mi nisi rekla?

Mater: Ti znaš šta je na kraju dokrajčilo Vladu?

Baba: Jetra. Rak.

Mater: Boca. Boca ga je satrala.

Baba: Bidni Vlado, ko zna čega se sve nagleda...

Mater: Ali nije rješenje boca! Umra je na kraju od lokanja, a to svi kriju, i moj muž, i njegova pokojna mater, i svi oni. Ne daj Bože reć da te nešto boli i da ti je teško... Toga me i strah.

Baba: Rata?

Mater: Ma, tog pića, te ovisnosti, genetike...

Baba: Pije li ti muž? Ne pije! A rođeni sin mu je.

Mater: Pa baš zato... Otkud Toniju ideja nalit se, naroljat se...? To da je popia čašu, dvi, ali za onako izgledat – bauljat, vikat „*Oprosti, majko, neće se ponovit, ja san govno, ja san ništa...*“, to ti tribaš popit lipu količinu.

Baba: Kakvo „govno“? Koji je njemu?!

Mater: Majica cila izrigana, kosa, gače, patike – to je sve vonjalo, Luce i ja smo čistile stan do maloprije. Rekla san čoviku platit kemijsko za auto, a on da ni čut, da je ljudski uskočit...

Baba: Meni dida Vlado i Toni nebo i zemlja... Jesi se čula s mužem?

Mater duboko uzdahne. Dosta joj je svega. Baba bi je nekako utješila, ali ne zna kako. Nakon nekog vremena Mater uzme mobitel, okreće ga prema Babi i pusti glasovnu poruku.

GLASOVNA PORUKA OD MUŽA: Ljubavi moja, čuješ li ovo drndanje? To po nekoj kaldrmi pićimo. Javim se čim uvatimo normalni signal, sve je u redu, jako je mirno ovde. Poljubi mi dicu, nadam se da ste mi svi dobro! Volim vas puno.

Baba: Lipo ti sidi, sad ču ja nama kavu.

...

Luce sama sa sobom

Koja je to pizdarija koju bi ja napravila?

10 puta 200 metara. 600 metara. 800 metara. 10 puta 300 metara. 400 metara. Kilometar.

Čime bi ja razočarala mater?

10 puta 40 kila čučanj. 300 metara. Izdržaj. 150 metara.

Kako da ja puknem?!

10 puta 60 kila poluččanj. 400 metra. Sklekovi. 200 metara.

Do ujutro neću ništa jest.

10 puta 40 kila. 6 puta 400 metra. 10 puta 30 kila. 4 puta 200 metara.

Žuljevi na desnoj nozi su mi počeli pulsirati.

...

balkon

Baba i mater piju kavu na balkonu.

Baba: Drugačije je to kad je čača doma, mada, imaš i ludih očeva pa je bolje da nisu s dicon... Bar ste sve rišili, više vam ništa ne visi nad glavom.

Mater: Šta mu fali? Je li mu fali nešto?

Baba: Neka se izriga i sve izbacia. Šta god da ga muči... Svakom se se može dogodit... Sestra je meni lipo rekla „Gospođo... Sve van je ovo od stresa. Cili taj tumor je nakupljeni stres, sve šta ste skupljali kroz godine, a niste izbacivali.“

Mater: I ja sad njega ne mogu nazvat... Evo, ni da je nešto gore.

Baba: Tvoj čača i ja se nismo nikad razdvajali, a ni to nije dobro! Još on meni nije da pričat, ti isprid svog moš bar govorit.

Mater: Hahahaha, još najbolje da šutim.

Baba: On bi meni: „Muči, šuti, šta ko ima znat šta se tebi u kući događa...“ A ja volila društvo. Ali nisan mu šutila, rekla bi ja njemu! Tvoj čača nije bia loš čovik, samo nekad nije ima takta.

Mater sluša babu i duboko udahne.

Mater: Oćeš još kave?

Baba: Zna bi se on i zasramit, pa me posli pitat „A, jesan stvarno bia tako grub? Jesan li?“ Bilo bi njemu ža', ali nije ti to mene puno diralo.

Mater: Oćeš kave još?

Baba: Pusti kavu! Oću reć, nije bilo puno zajebancije sa mnom.

Stanka.

Baba: Rekla bi ja njemu! Nisan mučala.

Stanka.

Mater: Sićaš se ono kad me istuka?

Baba: A?

Mater: Kad me istuka.

Baba: E.

Mater: Ti nisi ništa rekla. Ama baš ništa.

Baba: Kad te istuka...

Mater: Ništa nisi rekla. Samo si šutila.

Babi je neugodno.

Mater: I onda su došli gosti pa si im rekla da sam u sobi i da učim, a ja ustvari nisam tila izać. Ili nisam mogla. Ili oboje.

Babi je jako neugodno, duboko udahne, ne zna što bi rekla.

Baba: Znaš šta mi je ţa'? Šta nemamo niti jednu tvoju pismu sačuvanu. Ti si pisala pisme i kidala ih. Parala papir. Sićaš se? Bacala u more. I onda ti je ćaća trča za tobom i vadia to iz mora. Ništa se nije sačuvalo. Šta si ti tad pisala?

...

Luce sama sa sobom

Užasno mi fali sna.

Jabuka

Tri dvopeka

Jogurt

Lako se udebljat.

Luce: Sinoć sam u snu bila gola u bazenu nasrid pustinje. Bila je noć i bazen je bia pun žena i cura, sve gole, natiskane. Stala san odma uz rub, voda mi je taman prekrivala cice. Bradavice od ove cure koja je stala kraj mene, imala je nekih dvadeset godina, izvirivale su iz vode i samo te bradavice bile su veće od mojih cica: gigantske, špicaste, ogromne, ljubičaste. A i cura je bila pinku deblja, izgledala je ka da ju je neko cilu namaza slojem sala; ka da triba izgubit 5-6 kila i bit će na mistu. Gori je paradirala hrpa muških s puškama, bradati svi. Ta cura pored je odjednom počela šaptat kako će sad krenit vadit vanka sve djevice. I čim je to rekla, oni su počeli vadit neke cure. Krenila san se grbit da izgledan šta ružnije; u daljini san vidila Sanju, ali ona mene nije. Čim su nju i cure oko nje krenili povlačit, počela san sebi doli zabijat nokat – kažiprst - i gurala, gurala, baš ono pritiskala i odjednom je samo uša! Ništa nije bolilo, krenilo je teć malo krvi...

Sto godina nisan vidila krv.

Stanka.

Luce: Posli treninga, trener mi je reka da će žuljevi proć sami od sebe, ali da moramo pričat o psihotestu kojeg smo rješavali na Institutu za sportaše. Ispala mi je slaba motivacija za trening.

Ispalo je ka da me neko tira, šta je njemu dosta čudno jer svaki dan treniram... Možda san sad u nekoj krizi... Iskreno, ne znam di ču, ni šta ču sa sobom. Trening mi je doludia, a neam ni nekog svog društva... Sanja je u svom filmu, ona bi bila najsritnija da nađe tipa, a Primož je u drugoj državi i vidili smo se jednom, njega ne računam. Trpit ču ovo grozno stanje i pokušat bit prisebna jer, evo, dani jure ka ludi i to je stvarno za mene dobro. Kad-tad ču se morat vratit u normalu.

Tonijeva soba

Toni u polumraku leži na krevetu. Kasnije se digne.

Toni: Bože... Znan da san zasra... I da sad ispaštam. Ako ja ovo još jednom napravin u životu... Onda ono... Nisan ništa ni zasluzia više... (tišina) I molim te da se Sale javi... Jesan ja njemu nešto napravia? Reka mu nešto...? (stanka) Dica u udruzi su baš dobrice, oni se nikad ne ljute i sve bi ti dali. Jednom je Megi Sali donila dar, iz čista mira, i mi gledamo šta je i ona otvara ruksak i izvlači mačića (!) Čoviče... Presladak, žuti. Njen mačić! Od doma. Ja ga nisan dira, jer... ne znan... A Sale ga je uzea u ruke i mazia...

Ulazi Luce u sobu, drži mobitel, malo šepa. Prije nego krene čitati poruku s mobitela, s gađenjem otvara prozore da se provjetri soba, diže rolete.

Luce: Jebate, udavit ćeš se... „... kako si mi ti... blablabla... A kako je Tonči, ne javlja se, pozdravi mi mog Tončija!“... Šta da mu napišem?... Ajde, brate, nemam cili dan!

Toni: Zašto meni nije posla poruku? I zašto mi Sale ne odgovara na poruke?

Luce: Šta?

Toni: Ništa.

Luce: Šta će slat dvi iste? (stanka) Neš mu reć? Da si se napia.

Toni: Je l mu mater rekla?

Luce: „blablabla i Toni je dobro. Javi se kad dođeš u neki grad pa pričamo!“ Poslano.

Toni: (za sebe) Ja san stvarno slabić, jado... Onako se napit, i onako smrdit, i povraćat... A neman ni 15 godina. Užas...

Luce sjedne na pod, čeprka nožne prste, rasteže se.

Luce: Ti bi se triba počet bavit sportom, bit će si se i napia jer nemaš pametnijeg posla.

Toni: Ako si me došla tlačit, aj ča...

Luce: Ništa je tebi ne govorin, samo kažen.

Luce se rasteže. Toni kratko šuti.

Toni: Luce? Sićaš se onih Petrinih mačića sa sela?

Luce: Šta s njima?

Toni: Ono kad smo ih bacili...

Luce: E? Njena baba nam je to uvalila.

Toni: Nas troje smo se cilin putem smijali... Umirali smo od smija. Sve do šume.

Luce: Smijali? Sićan se samo da si ti posli plaka.

Toni: Jesan, posli. Ali prvo smo se cerili ka budale, vrištali od smija, one su mijaukale... Zašto smo se mi smijali? Šta je nama tu bilo smišno?

Luce slegne ramenima.

Luce: Ti si plaka.

Toni: Da, ali tek kad smo ostali sami! Ti si me tješila.

Luce: Ja tebe tješila?

Toni: Vidilo se da ti je ža' i rekla si da je baš glupo to šta smo napravili.

Luce: Kako san te tješila?

Toni: Pa... bila si cilo vrime kraj mene, slušala... I onda smo ih išli spašavat.

Luce: Ja tebe tješila...

Toni: A oni su skroz bili zapetljani, oči pune krmelja, stalno su mijaukali; nisu tili ništa stavit usta.

Luce: Ujutro je mater došla po nas, je l da?

Toni: I nismo joj ništa rekli...

Luce: Nismo joj nikad ništa rekli. Sićan se njenih ruku na volanu i onih rana, duguljastih, crvenih.

Toni: Od peglanja. Ima li ih još?

Luce: Kad se tek vratila, imala je kraću frizuru i nekako je drugačije mirisala... Bilo me malo sram, parila mi je ka neka druga žena. Parilo mi je ka da je naša mater umrla i ka da je došla neka nova. I parilo mi je ka da mi nismo njena dica...

Toni: (za sebe) ... Sale je ima sestru blizanku, Anju, umrla je kad su imali misec dana. Imala je onu, totalno izobličenu, ogromnu glavu s vodom unutra. To san tad gugla i nikad više... Ta dica i

ako požive, njima se ta glava nikad više ne smanji. On Anju baš često sanja: bude u žutoj vešti i ima oko tri godine. Kosa joj je duga i smeđa, a glava skroz normalna. U snu uvik pari ka da će mu nešto reć i taman kad on to skuži krene usporena snimka i Sale se probudi. Prizna mi je da živi za dan kad će napokon čut šta će joj izaći iz usta. Otkad san to čua, i ja veselin tom danu. Triba uvik imat te stvari kojima se veseliš, ne mora niko znati šta je to ni koliko je veliko...

Luce: (za sebe) Otpala su mi dole čet'ri nokta – dva na livoj, dva na desnoj nozi.

Toni: (za sebe) Mater je imala jedan spontani posli mene, ali nisan siguran da se to računa ka da san izgubia nekog pravog. Povraćala je, Luce i ja smo se veselili jer ćemo dobiti još nekog, a onda je jedan dan došla i rekla da bebe nema, da s bebon nije sve bilo u redu i da je morala otići negdi. Da se to može otići? Nismo je pitali, niti nam je rekla... Odlučia san odrediti ko je bila ta „naša“ beba. Zašto i ja ne bi imao nekog svoga. Za ime se još uvik mislin, a za spol san odma zna. Ta beba bila je muško. U mojoj glavi napunia je dvi godine, ima ricavu kosu i obučen je u kariranu košulju kratkih rukava. Zamišljan normalnu Anju i njega kako se druže i nešto šapču, mogu se razumit. Svaki put kad zamislin kako im Sale i ja prilazimo, oni nestanu...

Luce: (za sebe) A ništa... Morala san otići u doktorice. Rekla je prvo da su žuljevi strava, tribam ih mazat i strogo mirovat. Realno, ne mogu potrčati od bolova, a i imam neki žešći pad energije. Pri pomisli da moran napravit fizički pokret, oblige me znoj... I onda me iz čista mira tražila da se skinem u gaćice i topić, išla me vagat. Ispalo je da san masu mršava, pa šta, i mater (!) je bila. Iduće pitanje - menstruacija. Počela san se izmotavat i žena je skužila, zvala mater... Sve bi ovo lakše podnila da ne osjećam kako mi se noge lipe jedne za drugu, udebljala san se. Gadljivo.

...

dnevni boravak

Mater: Pa je l' bar malo dođe?! Na, dan, dva... Kap? ... Sedan miseci?! Šta mi nisi rekla.

Luce: Ne koristin uloške. Mogla si skužiti.

Mater: Ostavi sad taj mobitel i pričaj sa mnom!

Luce je pogleda, ne pušta mobitel iz ruke.

Mater: Tribala si mi reć.

Luce: Još mi je bolje ovako!

Mater: Kako ti može bit bolje?!

Luce: Ne boli me, ne curi, ne smrdi, nije mi drob napuvan. I uostalom, al moran imat dicu?

Mater: Pa nije to zbog dice, to je zbog tebe... Hormoni... To se sve poremetilo... Sedan miseci... Jesi ti to namjerno krila od mene? Pa mislin... Di mi je mobitel... Toni! Toni!

Toni: Šta je?

Mater: Ne znam di mi je mobitel. (Luci) Zašto mi nisi rekla... Daj, pusti taj mobitel više!

Luce: Ne diraj mi mobitel!

Toni iz hodnika nosi materi mobitel, našao ga je.

Toni: Imaš propušten poziv od čaće! Piše: „MUŽ AFGAN“

Luce: Koga zoveš?

Mater: Ovu... Svoju, svoju zoven...

Toni: (Luci) Je li se tebi čaća javlja?

Luce: Zašto nju?

Toni: Di je sad čaća? Mama, oš se javit čaći poslige?

Mater: (Toniju) Čekaj! (Luci) Mora te primit.

Toni: Sad ti je gotovo, sad ćeš se morat udebljat!

Luce: Odvratno.

Mater: Toni!

Toni: Ha?

Mater: Prestani se zajebavat!

Luce: Koja drama! I šta sad, ono, sad ču se samo po cile dane skidat pred doktorima.

Mater: Halo? Halo? Dobar dan!

Luce: (za sebe) Asti! Šećer na kraju... Primož! Napisa mi je da bi me i on (?) rado vidia u gaćicama i topiću, a još rađe bez toga (?!). Odgovorila sam samo da ne mogu virovat s kakvim debilom imam posla i neka se napuši kurca.

kuhinja

Baba: On neki trener?! Pizdun! Rekla san ti ja odma, ona ništa ne jede. Tu nešto nije dobro!

Mater: Navodno i on povraća kad puno pojede.

Baba: Lud čovik!

Mater: Kaže Luce da je svašta proša u životu, nije mu bilo lako.

Baba: On svašta proša? A šta smo mi prošle?! Sad meni triba Persen!

Mater: Oćeš?

Baba: Neću! Daj mi rakije.

Mater ide po rakiju. Zvoni joj mobitel, muž je zove (bešumno). Mater vidi poziv i ne javi se.

Mater: Luce mu je poslala poruku da ne smi trenirat neko vrime.

Baba: Triba ona to skroz odjebat. Šta je rekla ta tvoja?

Mater: Triba krenut jest...

MATER ZA SEBE ČITA SMS: „Ljubavi, javi se, je li sve u redu? Pusa.“

Mater: ... Malo su se jajašca ulijenila pa sad nisu, eto, spremna za oplodnju, ali sve je u redu, anatomija... Moglo je bit i puno gore. Kaže da joj dođu tako balerine, gimnastičarke, manekenke, sve slične priče...

Baba: Luđaku triba licencu oduzet! Koliko će još cura tako uništiti.

Mater: Uh, evo nije uništia Lucu... da kucnem...

Baba: Ma kako nije? Cura pa da nema menstruaciju, pa da izgleda ka muško. Ona ne smi više ići tamo. Čuješ li me? Neka lipo upiše ples ako oće sport! Neka piće kavu na suncu, izlazi vanka, spava do podne, a ne po cile dane ka konj trčat... Kome ona trči? Šta je tebi sad?

Mater: Ja mislin da san ja kriva.

Baba: A?

Mater: Ja to ništa nisan vidila... Ona je to sve tu meni isprid očiju radila... I nije jela, i bez menstruacije... Ja to nisan vidila. Kako nisan? Ništa nisan vidila.

Stanka.

Mater: Sićan se, lito. Ostavila san ih na selu kod njegove matere, malo da se odmorin par dana, da sredim stan, sebe. Dolazim po njih, oni stoje isprid stare kuće, čekaju i češu li se češu po glavi. Ušljivi. Oboje. Sa svin prstima u kosi. Nakon dva dana zajebancije u stanu, šampona, češljanja, suza, kupanja i deranja, uzela san lipo mašinu i oboje na jedinicu. To mi ona i dan danas zamjera, da kako san ja nju, žensko, curicu, mogla obrihat i da kako je njoj onda bilo... Da je ona još idućih po godine bila ka muško.

dnevni boravak

Toni: (za sebe) Sale je odlučia da vjerojatno više neće dolazit u udrugu, reka je ka da ne stiže. I to nije reka meni nego ravnateljici. Jutros me zvala da mi to kaže i pitala usput može li one sličice odniti unuku, on je to isto skuplja na prošlom Euru. Ja san ih donira udruzi, a ona neka s tim radi šta oče. Posla san mu još jednu poruku i pita je li to zato šta san se napisala. Reka je da ne zna o čemu pričan.

Mater: (*ŠALJE GLASOVNU PORUKU MUŽU*) Molim te, javi se, kasno sam vidila poziv. Javi se kad vidiš! Sve je... okej. Mislim, ono, oču da se čujemo.

Toni: Napisa mi je da je dobro i da je u tom nekom gradu Bagramu. To je negdje blizu Kabula. Posla sam mu poruku, pita ga zašto je tebe biva zva.

Mater: Zašto je zva?

Toni: Da te čuje. Idu onda prema Kabulu pa će tek kasnije nastaviti za Kandahar... Šta misliš, kad će doći tamo?

Mater: Nikad, staju u svakoj pripizdini.

Toni: (za sebe) Pita sam čaću kad se vraća za stalno. Reka mi je da se ne opterećujem i da vrime brzo prolazi, brzo će on doći, brzo će se vratiti. Uvik to kaže... Mater mu još nije rekla.

Mater: Jesi ti išta primijetila na njoj? Na Luci.

Toni: Ona se uvik ljuti kad joj nešto kažeš.

Mater: U pičku materinu! Njega nikad nema... Ako vidiš da joj nije dobro, molim te, reci mi! Ako ona nešto podijeli s tobom, reci mi. Može?

Toni klimne.

Mater: Jesi ti dobro?

Toni: Ja?... Jesam.

Mater: Nemaš nekih problema? Je li te muči nešto?

Toni: Ništa me ne muči, dobro sam.

Mater: Ono kad si se napisala...

Toni: Oprosti, ono je stvarno bilo grozno...

Mater: Reka si mi: „Ja sam govno, ja sam ništa.“

Toni: Ja? Tebi?

Mater: Da. Za sebe, da si govno.

Toni: Stvarno?

Mater: Zašto si to reka? Nemoj to mislit za sebe... Bolje da se ne sićaš, možda to stvarno nisi mislia.

Neugodna tišina. Ne znaju kako bi i o čemu pričali. Mater mu se osmjeħne.

Mater: Dobar si ti.

Toni: Kad ćeš reć tati? Da san...

Mater: Brine te šta mu nisan rekla?

Neugodna tišina. Toni klimne. Majka se osmjeħne blago, u stilu – ma, pusti to.

Toni: A kako si ti?

Mater: Ja? Ja san...

...

Toni: (za sebe) Glas joj je baš nekako isprekidan, tih; kako je uzdahnula... Jesan stvarno ono reka naglas?

spavača soba

Laptop je na bračnom krevetu. Mater je u spavačici, gleda u laptop. Uspostavlja videopoziv. Pojavljuje se Čaća na kameri. Sami su, jedno s drugim.

Napokon! U sobi si?

Ooo, pa je li moguće da se mi čujemo i vidimo! Vidi je, ogromna!

Kakva je sigurnost?

Pojačaj malo svitlo, ne vidin te dobro! Vrhunska sigurnost! Hotel pet zvjezdica. Najbolji u gradu!

Vidila san da si zva onaj dan, ali toliko je sve bilo kaotično, nisan se stigla javit.

Lipo izgledaš...

Ma, oprala kosu samo...

Fališ mi.

Mislin, tila san baš da se ovako čujemo malo, nije se dogodilo ništa strašno, ali...

Čuje se kucanje po vratima Čaćićne sobe. Zastanu oboje.

Samo čas.

Čuje se muški glas.

I have some Skype going on. No, you go. Or you can wait me downstairs. Drink something. See you! Sorry, Sebastian, kolega. Trebam s njim na neku službenu večeru.

Večeru?

Vozač nas već čeka, ali neka čeka. Šta si pričala?

Šta nisi moga okazat to?

Kako da to otkažem? Veleposlanstvo je organiziralo, svi su došli... Ad hoc, jebiga.

Reka si da možeš po ure pričat.

Mogu! Možemo.

Mater gleda u nevjerici.

Pričaj.

Nismo se čuli kako triba dva tjedna, mislim...

Di su dica?

Tu su dica. Mislim, ne mogu ovako pričat.

Šta se ljutiš odma?

Ili ćemo kako triba ili ćemo se čut sutra.

Ne znam šta očeš da ti kažem...

Pola sata nisi moga izdvojiti.

Da znaš u kojem sam luđačkom tempu!

Po ure!

Ćaća uzima mobitel i teatralno zove nekog.

Šta radiš?

Sebastian! Hey! Aaaaa... Listen! My wife needs me...

Šta je tebi sad?

You go! I will find some other driver...

Zašto to radiš?

Ha-ha-ha, don't worry, I'll fin...

Ej...

Ha-ha. Yeah, tnx! Bye! See you! Evo, pola sata. Pričaj.

Mater šuti. Gledaju se.

Pod jebenim stresom sam svaki dan. Puca se na svakom koraku! Ne mogu virovat da praviš dramu oko ovog... Pa ne idem ja ovde po večerama, ovo je jednom u tri miseca... Ne mogu se opustit jednom u tri miseca! Evo, neću uopće ići na večeru, neću.

Mater šuti. Čaća se malo smiri, nastavlja.

I meni fali da se češće čujemo... Nije ni meni u redu da se ne čujemo po dva tjedna, ja uopće ne znam što se s vama događa. Teško mi je.

Čaćina slika se zamrzne. Ton se čuje i dalje. Mater odgovara.

Ajmo se čut sutra, molim te.

Ovde sam, pričaj. Šta ima novo?

Tišina.

Šta jedete na tim večerama? Kakva je spiza?

Ništa posebno, bolja je tvoja, zaželia sam se pašicade recimo, ne znaju to dobro napraviti ovde... Glupo mi je da se svađamo oko ovakvih sitnica, ali jednostavno smo pod takvim pritiskom svi, ovi manijaci se svaki dan raznose po trgovima, zalijeću u mase, krvi ima posvuda...

Ma znam, mislim...

Mater promatra čaćinu zamrznutu sliku dok on priča.

Nedavno je od mog kuhara sin nastrada. Šesnaest godina. Mali bia na praksi u gradu i... Ode glava!

Je I ti onda uopće pametno ići na tu večeru?

Stranci su tamo, duplo osiguranje.

Možemo i sutra pričat... Kad budeš mogu...

Nemoj mi se ljutit. Je I se ljutiš?

A mislin, ne ljutin se, ono...

Jebiga, neće ni ovo vječno trajat!

Tišina.

Kad si slobodna sutra pa da te u miru nazovem. Ujutro?

Radim ujutro, zovi popodne nekad...

Javi mi se. Nemoj da mi se ne javiš. Ljubim te. Puno. Poljubi dicu!

Ljubim...

Ćaća se više ne čuje. Veza ispadne. Mater ostane sama s onom zamrznutom slikom muža. Tišina. Gleda u tu sliku. Stoji s tom slikom. Promatra muža.

Mater: Jedan, dva, tri, čet'ri... Nove bore. Stariš.

Tišina. Promatra sliku.

Mater: Koliko novih ljudi ti je reklo da si genijalan, šarmantan, sposoban, empatičan? Koliko? Koliko će ti novih to reć sad na ovoj večeri? Ha? Prazan si, meni si sad baš prazan. Tu si. Ostat ćeš tu sad. Koliko god ja želim.

Tišina.

Mater: Strah me. Ne znam čega, ali me strah... Luce je izgubila mengu od gladovanja i forsiranja, ne znam kome se dokazuje; trener joj je manjak. Toni je... Napia se. Ne znam zašto, ne zna ni on i da nije bilo tih prijatelja, tog prijatelja, moga je ostat sam, ispovraćan, ja ga ne bi našla, ugušia bi se, ja san spavala... Mater mi nije dobro, pravi se da je, ali nije. Pitanje je dana kad će joj to sve buknit... Ne želi uopće pričat o tome. Ni ja ne želim. Sama sam... u svemu. Kad si ti zadnji put osta sam? Šta ti uopće radiš kad si sam? Kad nema mailova na koje „moraš“ odgovorit, kad nema isplaniranog puta u novi grad, u novu selendru, kad nemaš dogovoren sastanak, kad ti se – jebote - ne puca oko glave i kad ne nosiš glavu u torbu? Šta radiš ti? Šta te tu toliko rajca? To šta svaki dan možeš izgubit glavu? To ti je napeto? Je li? Je, napeto ti je. I uopće u tome ne vidiš problem. Tebi je baš teško bit „običan“, „nebitan“ „malen“, „slab“. Teško ti je bit' ko nas troje, eto. Mi smo maleni, a ti si velik. Pičiš, juriš, putuješ, smišljaš, pomažeš, zarađuješ, veliki humanitarac. Za tebe nije humanitarno bit doma. Tebi je to dosadno, frustrira, naporno, puno dosadnih priča – ti, sa svojim velikim pričama u kojima spašavaš svijet... Ja ponekad spasim jedno popodne i to mi je dovoljno. Ti si odlučija ić naprid? Ti stojиш na mistu. „Ne ponovilo se“... (za sebe) „Ne ponovilo se“, a onda ga traži... Traži ga po svitu i uvik ga ima negdi, uvik ga nađe, nije ga teško naći. (nastavlja mužu) I nemoj mi, nemoj mi pričat o novcima. Nama ti tvoji novci zapravo više i ne tribaju. Nas troje bi mogli i od moje plaće preživit.

Tišina.

Mater: Znaš šta ima novo? Dobila san želju bit sama sa sobom. Želin bit sama sa sobom.

dopiru zvukovi iz dnevnog boravka, to su Luce i Toni

Toni: Mama! Jesi ti na laptopu?

Luce: Je li ti radi internet? Nama ispada!

Luce dolazi u spavaću sobu matere i čaće

Luce: Jesi pričala s čaćom?

Mater: Ma jesam, ali loša je veza!

dolazi i Toni, on i Luce gledaju u zamrznutu sliku čaće

Toni: Šta, opet problemi s vezom?

Luce: Asti! Smrša je malo?

Toni: Je li tu on?!

Mater: Nije.

Mater posegne prema laptopu s namjerom da ga ugasi.

Luce: Ne, ne, ne, ne diraj! Mogu vas uslikat?

Mater: Šta?

Luce: S tatom jednu!

Mater: S njim?

Luce: E! Stani mu bliže! Aj, tu kraj ekrana! Prisloni glavu, pliz! Bit će baš baza!

Mater: Toni? Šta ona oče?

Toni: A...

Luce: Da, da, tako, stani još malo bliže.

Mater je zbumjena, namjesti se pokraj zamrznute muževljeve slike. Luce fotografira mobitelom.

KLIK.

Luce: Čekaj, još ču.

Mater: Daj, Luce...

Luce: Imaš grimasu na faci. Opusti lice.

Toni: Nasmij se malo.... Probaj?

Luce: Daj, ka da se nikad nisi smijala, nasmij se!

KLIK

Luce: Prirodnije...

Mater: Kako prirodnije?

Luce: Baš se vidi da se na silu smiješ!

KLIK

Toni: Siti se nečeg smišnog.

KLIK

Luce: Sad su ti oči zatvorene. Još jednu!

Materine oči pune se suzama. Luce je usredotočena na ekran mobitela.

KLIK

Luce: Čekaj! Možeš ti i bolje. Sad! Drži tako.

KLIK

Luce pokaže Toniju sliku. Sad je zadovoljna.

...

Mater: Iz Švicarske se sićan mirisa pare, vruće vode, pegle i kilometara posteljine. Hotel na petnaest katova u Alpama, svaka soba krcata. Tri miseca tako. Mi smo uglavnom bile u podrumima. Puno smo se smijale, komunicirale rukama i nogama, bilo nas je sa svih strana svita. Sićam se tog grčenja od smija pa sve do suza. Neke žene tako rade cili život, a ja sam žrtvovala samo dvi zime. Uvjeti su nam stvarno bili dobri.

...

dnevni boravak

Luce i Toni leže na kauču. Luce komentira fotografiju oca i majke, Toni tipka na mobitel.

Luce: Pari ka da se na silu smije.

Toni: Pa i smije se na silu...

Luce: Bolje da imaju bilo kakvu sliku nego nikakvu. (*pokazuje sliku Kabula*) Vidi, ima baš puno žena i dice na ulici. Ogroman je grad, ka cila Hrvatska. Tamo je dosta opasno.

Toni: Cili Afganistan je opasan...

Luce se digne s kauča, zamota svoju glavu u maramu.

Luce: Volila bi s čaćom jednom tamo otići i onda po cile dane zamotana hodat. Ono, da me niko ne dira, ne vidi. Od glave do pete, samo da mi oči vire. Ti gledaš sve oko sebe, a tebe niko ne može... Moćno.

Toni: Je, je, baš bi ti to bilo super...

Luce: Šta je tebi?

Toni: Šta oćeš? Da ti kažen da ti je odlična ta glupa ideja?

Tišina.

Luce: Tipkaš cili dan. S kim, je li nešto?

Toni: Sale mi je otkaza bicikle. Uspili smo se napokon dogovorit i reka je da bi baš tia s menom pričat, a onda... Iz čista mira...

Luce: Zbog toga si *down*?

Toni: I odusta je od udruge.

Luce: Pametan momak. Šta će tamo. Možete se družit i bez te dice. A sad mu je možda uletilo nešto, možda ga je mater nešto tribala.

Toni: Nije ga tribala ništa jer njegova mater živi na otoku.

Stanka.

Toni: Šta ču ja reć maloj Megi, Juraju? Barba Tomi?

Luce: Šta? Kome?

Toni: Ništa. Reka je da bi tia upoznavat i neke druge ljude, a ne samo „visit s dicom“. Dobar mu je odjednom i onaj Rico i ta cila njegova ekipa...

Luce: Oš da ga ja nazovem?

Toni: Koga?

Luce: Salu!

Toni: Koji je tebi?!

Luce: Ajme, Toni, dramatiziraš! Nije onako kako si zamislia i odma depra. Daj, oladi malo.

Toni: Šta se ti imaš petljat u ovo?! Nisan te ni tražia, ni...

Luce: Samo san tila da zadržiš bar jednog prijatelja.

Toni: Ti mi se javi, imaš onu svoju Sanju i šta? Ako i nju.

Luce: Ne znaš ništa o meni!

Luce se namješta u poziciju za sklek.

Toni: Ja san mislia da si ti malo stala s tim treninzima.

Luce: Trener mi stalno šalje poruke, moli da se vratim.

Toni: (za sebe) Jednon san se pokuša družit s ovima iz svog razreda, ali nisan mogu... Stalno su pričali o drkanju i o tome ko je koliko duvana uspia čaći ukrast.

Luce: Znaš koliki mi je rekord u planku? (*stanka*) Plank. Ovako, kad miruješ u skleku.

Luce se umiri u poziciji za sklek. Toni je samo promatra. Ona stoji u planku.

Luce: 4 minute. Preteško je. Probaj.

Tonijev izraz lica poručuje „Kako ti se da?“

Toni: (za sebe) Kad buden iša na faks, ako buden, a to se baš nadam, tia bi ić izvan Hrvatske (molim te, Bože) i u neku zemlju čiji jezik uopće ne znan i di sve učin ispočetka.

Luce: (za sebe) „*Nemoj mi se onako obraćat više, to mi smeta. Okej?*“ Poslala san Primožu poruku, vidia je i ništa nije odgovorio.

Ukočena Luce ni sama ne zna kako joj se da biti u ovoj poziciji.

Luce: (za sebe) Stalno objavljuje neke glupe slike s bazena. Lajkala sam jednu. Još dva dana - ako mi se ne javi, izbrisat ću broj i blokirat ga na Fejsu.

Luce jedva izdržava plank.

Luce: (za sebe) Kad smo bile peti razred, Rico je Sanjinoj sestri reka da bi me jeba... Gleda je u neku sliku sa Sanjinog rođendana. „Ovu malu bi jeba“ tako je reka.

Luce jedva stoji, trese se.

Luce: (za sebe) Trčiš i ne misliš ni o čemu. Samo trčiš. I trčiš. I briga te za sve. Jebe ti se za sve. Samo trčiš.

Luci je sve teže i teže, a onda iscrpljena pada. Ispala je iz forme.

Ostane ležati. Toni je gleda.

Toni: Baba je rekla materi, čua san ih, da će, ako se Luce vrati na trening, ona otići tamo i sve zapaliti.

...

tišina koju prekida

SNAŽNA EKSPLOZIJA

...

kuhinja

Prašina. Mater sjedi za stolom, Baba je na nogama. Toni sjedi do Matere. Svo troje su u prašini koja se sliježe. Luce uđe, na njoj nema prašine. Ugleda ostale, jasno joj je da se nešto dogodilo.

Toni: Tri auta puna eksploziva zaletila se u čaćin hotel.

Luce razrogači oči.

Baba: Sve je dobro, čaća van je dobro. Uspia je pobić u bunker i sad su ih izbavili.

Toni: Zva je mater iz bunkera!

Baba: Mater ti je čula ove kako pucaju po vratima.

Toni: Poginila je jedna njegova kolegica.

Baba: Dvi ure su bili unutra pa je upala vojska i izbavila ih.

Toni: Obična vojska, ne teroristi.

Toni uzima daljinski upravljač TV-a.

Mater: Gasi, molim te!

Toni: (Luci) Posli ču ti primotat... Bilo je na Vijestima...

Baba: Prvo se jedan autom zaletia uogradu, to je sve eksplodiralo, poginili stražari i oslobođio se prolaz za druga dva auta. Ta druga dva su se onda drito zabila u hotel, doli u restoran. Sve ljude na doručku pobilo, bilo je i dice od novinara. On je, srićom, stiga pobić u bunker... Imaš friškog kruva. Ako si gladna.

Luce gleda Mater. Zvoni mobitel. Baba ga zgrabi, pruža Materi. Malo se spetljaju. Mater se javi.

Mater: Halo?! (ostalima) Šumi... Halo?! (ostalima) Ne čujen ništa! Haaaloooo!... Ništa se ne čuje!

Baba: Smiri se, bit će ispala veza!

Toni uzme mobitel i zove nazad.

Toni: Nedostupno.

Mater: Ja ču se ubit.

Baba: Veza je loša! Šta ćeš se ubit...

Odjednom, zvuk SMS poruke. Toni otvara poruku.

Toni: „U US ambsadi svr ok! Volm vas“

Baba: Super! (Materi) Sad će njemu bit dobro, ipak su to Amerikanci.

Luce: Koliko ljudi je poginilo?

Toni: Pedeset i šest, ali stalno rastu brojevi.

Baba: Kako tebi glava?

Mater: Ništa ne osjećan.

Baba: (Luci) Znaš kako ti je Mater glava zabolila. (Materi) A da legneš? (Luci) Nešto ćemo na brzinu za ručak.

Toni: Mislin da bi bilo najbolje da se on sad vrati doma.

Luce: Taj hotel je baš bia dobro zaštićen. Priča je da imaju duplu zaštitu.

Mater: Svašta on priča.

Luce: Je li bilo išta ikom od Hrvata?

Toni: Znali bi već da je.

Luce: Odakle mu je ta kolegica?

Toni: Neka iz Makedonije. Tako su rekli na Vijestima.

Luce: A kako je ona poginila?

svatko od njih u sebi vrti neke svoje misli.

Luce: (u sebi) Koliko ima godina? Ima li dicu? S kim su dica? Muža? Mater? Čaču? Od metka? Eksplozije?

Toni: (u sebi) Sve ču dat šta iman. Sve! Bunker! Izgleda ka spilja ili obična soba? Koliko ljudi stane? Šta da su ovi provalili?! Ko je stiga utrčat unutra? Ko nije?! Zamisli da nije! Je li neko dite trčalo? Je li neko ostalo vani? Pucali su im u vrata. Šta da je metak proša? Kad smo se zadnji put vidili? Uživo. Na aerodromu? Ne. U dvorištu? Ne. Di? Di smo se zadnji put vidili? Doma? Di?

Baba: (u sebi) Jedno kil kumpira. Narizat. Batake iz frižidera. A sad se triba vratit. Masti malo. Začinit. Vratit će se sad. Upalit da se grije. 180. 45 minuta. Velika roštijera. Svi će oni obolit. Salata zelena. Krastavci? Jadna moja dica.

Mater: (u sebi) „*Moja sućut. - Mlad je bia! - Mlada! - Dica! - Dvoje. – Tragedija... - Vidi je. – Ne daj Bože nikom.*“ Pička ti materina, sebična! (naglas) Jebem ti mater! Idiose!

Baba: Ha?

Mater: Ništa!... Je I ti triba pomoć?

Baba: Ne triba, jedino ako bi mi neko malo oko kumpira i kapule.

Mater: Di je kapula?

Luce: Ja ču kumpire.

Toni: Oću ja šta?

Mater: Javi se na telefon ako on bude zva.

Toni: I ja bi nešto gulia...

...

nakon par dana

Toni: Sale se baš bia iznenadia kad sam mu prvi put reka di je meni otac. To me pita dva dana prije nego što san se ono napia. Onda mi je ispriča kako je nedavno čita članak u kojen su pričali o najsigurnijim zemljama na svitu; računali su po nekoliko kriterija: kriminal, ubojstva, teroristički napadi, vojna stabilnost... I reka mi je da je, prema toj listi, Hrvatska na 28. mistu, Island je na prvom, a Afganistan na zadnjem, najgorem, 163. Čak je i Sirija na boljem mistu od njega, na 162... Kutiju s vojnicima san da voditeljici, stavila ju je u igraonicu. Najradije bi sad nazva Salu i sve mu ovo ispriča.

Luce: Ona Makedonka je izgorila. Tuširala se u svojoj sobi kad je opalila eksplozija i istrčala je gola iz kabine. Na hodniku je odma uletila u plamen i prošla kroz njega. Umrla je nakon uru i po vrimena. U bunkeru. Onako se, cila izgorena, tresla na podu i smrzavala...

Mater: Ja sam toj ženi jednom zaželila zlo...

Luce: Ono je bilo na svim vijestima. Sigurno je bilo i u Sloveniji.

Baba stoji sama na balkonu i puši.

Mater: Oćeš li se ti uopće vratit? I kakav? Koliko puta ćeš idući put kad se vidimo i ako se vidimo past s kreveta dok u snu budeš trča, znojan i proganjan... S kim se ti cilo vrime borиш?

Toni: Malon Juraju san odnja šal od Liverpoola i nikom to nisam reka. Počea je skakat od sriče, pljeskat, grlit me, a nema pojma šta je Liverpool. I sad više neman ništa dat za lito. Ni za zimu. Sve san da.

U Tonijem glasu osjeća se rezignacija. Uskoro, Luce prokrvari. Na rubu plača je, drago joj je. Mater joj prilazi i nespretno je pokušava zagrliti. Neugodno im je objema, ali uspijevaju.

par tjedana nakon

Toni dolazi u kuhinju i počinje Materi čitati poruke koje su Luce i on primili od Ćaće.

Toni: „Ja sigurno nisam ovdje iz neke avanture i zabave. I sve je išlo u dogovoru s mojom ženom i vašom materom.“

Mater: Dalje...

Toni: „Molim Boga da mi da snage da ovaj križ izdržim do kraja i da se uskoro vratim doma. Ne brinite se, mi smo sad u američkoj ambasadi dok se sve malo ne smiri, a onda nastavljamo dalje, prema jugu, tamo di smo i krenuli.“

Mater: Dobro...

Toni: „Za par miseci ču sigurno otići u neku mirniju misiju, triba samo strpljenja. Eto, ako sve bude u redu, u Kandaharu sam za manje od misec dana, dolje sigurnije, a onda ču doletit doma na dva tjedna pa se nadam da ćemo se malo više družiti i razgovarati.“

Mater: I?

Toni: To je to u toj prvoj poruci.

Luce: Nema on baš puno izbora...

Mater: Kako nema?

Toni: A vaši dugovi?

Mater: Mi smo naše dugove riješili.

Luce: Dobro, ali šta će on ovde radit? Nije da mu se nudi neki posa.

Mater: Istina. Takvog izazova ovdje nema. Adrenalin, stalno novi ljudi, „opasnost“, „humanost“.

Toni: Možda ga je strah da ćete opet past u dugove.

Mater: Kakvi dugovi više! Imali smo te kredite i to šta je njemu biznis propa i to šta je budala bija jamac. Ali to se sve saniralo! Ovo je njegova odluka, tu više ne mogu ništa. Odrasta je čovik.

Luce: Svejedno, puštaš ga.

Mater: Ja? Ima on svoju glavu, svoju volju. Šta tribam? Potezat ga da ne ide? Zna da je opasno. Pričali smo mi više puta.

Luce: Mama, puca se doli!

Mater: Pa naravno da se puca, ali kako budali dokazat to? „Mi smo sigurni, neće u humanitarce.“ Kako neće? Pucaju u ženu i dicu, a ne u „humanitarce“ i to još sa Zapada. On nekad ka da je glup, ne znan kako to drugačije objasnit.

Luce: Šta mu ne kažeš da je glup? I da ne vidi stvari.

Mater: Šta mu ti ne kažeš?

Toni: „*Ima sam ja i lakših puteva koji su se nudili, ali triba san se odreć nekih svojih životnih principa. Recimo, moga sam prihvatići ponudu gradonačelnika i postati zamjenikom. Znate šta bi to sve donilo? Stan, auto, posa, dobru plaću... I naravno, triba bi radit sve što mi kaže vlast. Mirniji sam ovde uz veću žrtvu di pošteno zarađujem kruh za svoju obitelj i sebe.*“

Mater: Priča pizdarije. Fantazira! Bit će neko spomenia usput pa se on odma uvatia. Kakva politika, di je on od politike...

Luce: Nama je prošli tjedan napisala kako osjeća da je sad baš „profesionalno ostvaren“, da komunicira sa cilin svitom, pomaže ljudima, dici, napravili su neke velike stvari.

Mater: Da... Tu doma je puno malih stvari.

Toni: Najradije bi ga ugura u avion...

Luce: Bilo bi mu dobro svaki mjesec poslat istu poruku: „Bilo bi bolje da se vratiš.“

Mater: Znate šta, ja neću strepit svaki dan. Jebemu, triba i živit!

Luce i Toni ne znaju što bi joj rekli na ovo.

Mater: Spremite se. Baba nas vodi na ručak.

Toni: Ja ne mogu, iman udrugu...

Mater: Jest ćeš s nama pa ajde di očeš. Rezervirala je stol uz more. Sad će joj bit gotova terapija.

Toni: Obeća san, mali Juraj ima sutra kontrolni, triba mu neko matematiku pokazat...

Mater: Ako tamo od tog osoblja niko ne zna zbrojiti tri broja i pokazat bidnom ditetu kako se računa, onda neka odma zatvore udrugu! Ako triba, ja će ih zvat i to im reć.

Toniju kao da je malo lagnulo i kao da mu je drago što se Mater zauzima za njega. Mater se odlazi spremiti. Luce i Toni je čekaju, sjede za stolom. Toni se nasmije.

Toni: Naša mater nekad baš zna podivljat. Znaš ono kad je onom debilu skoro bila opalila trisku jer ti se ruga da si muškača?! Stala mu bila isprid face, bia san tamo, isprid škole odma!

Luce: Tog debila san ja svakako posli išaketala... I nije se samo meni ruga...

Toni: „*Jeben ti mater!*“ tako se derala. Srića da nije bilo puno dice okolo. Malo je bia crnjak.

Luce: Retaj se ionako kasnije ispisa iz škole... Nadam se da mu je život grozan. A sićaš se kad smo ti i ja „pušili“ materine cigarete pa je čaća uletia? Ovde smo sidili.

Toni: Mhm. Pa je poludia.

Luce: Počea se derat.

Toni: Nije priča s nama tri-četiri dana?

Luce: Pet dana. „*Razočarali smo ga.*“ Pet, a onda je otputova.

Toni: Nismo ni pušili zapravo, zapalili je samo i ona počela dimit. I onda se on vratia u stan...

Luce: Kako je on mene tad bia nanervira! ... Toni, šta misliš kako će bit kad se on vrati?

Toni: Kad se vrati... Ti ćeš vjerojatno već bit na faksu, a ja tipa četvrti srednje...

Luce: Znači, nas neće bit...

Toni: Je li tebe zanimaju bicikle? To ti je isto dobar trening... Ljudi ti tako odu po otocima pa istražuju.

Luce: Ne znan zašto ti uvik misliš da mene stvari ne zanimaju.

Mater: Luuuuce! Bi li malo šminke?

Luce: Štaaa?

Mater: Iman jedan novi ruž, mislin da će ti lipo stat... Skini ako ti se ne sviđa. Malo.

Luce se prepusti. Mater šminka Lucine usne, Luci je malo i drago.

Luce: Manje, manje...

Mater: Ništa ti se ne vidi! Malo, da nisi tako blida. Baš ti je dobro... (Toniju) Ha?

Toni klimne glavom.

Luce se gleda u ekranu mobitela, zadovoljna, ali prstom malo skida višak.

Mater: (Toniju) Sad bi najradije i tebe našminkala.

Toni: Pa da mi se ljudi rugaju po cesti.

Mater: Rugaj se i ti njima. Šta vam ima iko išta govorit?

Luce i Toni uskoro s materom izlaze iz stana.

stan je prazan

u praznom stanu čuje se zvonjava mobitela

nečiji mobitel ostao je na stolu

u praznom stanu mobitel zvoni, zvoni, zvoni

nitko se ne javlja

u praznom stanu mobitel i dalje zvoni

zvonjavu prekida ženski glas

ŽENSKI GLAS: „Dobili ste pretinac gorovne pošte, nakon zvučnog signala ostavite poruku.“

tišina

ZVUČNI SIGNAL

ĆAĆA: „Eeej... Pa di ste vi? Ovaj... Tia sam vas samo čut... Falite mi... Razmišljjam da kupim kartu za kraj miseca... Ali nisam siguran oču uspit izač baš tad, oče mi dat ovi moji, sad se opet zagužvalo s posлом. Probat ću nešto iskemijat i svakako računajte da će to bit vrlo skoro... Puno vas sanjam u zadnje vrime... E, imam nekih novih slika, neke ne smim ni pokazat, malo su brutalne... Di ste? Aj javite se... Ljubim vas.“

TU-TU-TU

...

KRAJ

2022.